

KORTLÆGNING AF BIODIVERSITET OG FORSLAG TIL INDSATSER

Rapport fra WSP

Præsentation af biolog Nicolai W. Schmith, Team Natur
Det Grønne Råd februar 2023

SVENDBORG KOMMUNE

KORTLÆGNING AF BIODIVERSITET OG FORSLAG TIL INDSATSER

RAPPORT

30-01-2023

wsp

SVENDBORG KOMMUNE

KORTLÆGNING AF BIODIVERSITET OG FORSLAG TIL INDSATSER

INDSATSER

30-01-2023

wsp

Baggrund for undersøgelsen

- Registreringen af naturværdierne i kommunen var forældede og stedvis mangelfulde.
- En målrettet og effektiv indsats for biodiversiteten kræver:

Et opdateret datagrundlag, over de vigtigste naturværdier.
- På den måde får Svendborg Kommune mest natur for pengene.
- Svendborg Kommune fik en lav rangering i Danmarks Naturfrednings undersøgelse af Kommunernes Naturkapital (NKI).
- Nr. 74 af landets 98 kommuner.
- En registrering og en bedre viden om forekomst af sjældne arter, bidrager også til en højere bioscore og en højere NKI-værdi.

Biodiversitetsundersøgelse

I 2021 afsatte Miljø- og Naturudvalget 0,5 mio. kr. til kortlægning af:

- Biodiversitet
- Værdifulde naturarealer +
- Et indsatskatalog

Mål – At få:

- Gennemført en større biodiversitetsundersøgelse
- anbefalinger til indsatser
- Fagligt grundlag for næste revision af *Natur og Friluftsliv*: Svendborg Kommunes strategi og handlinger for naturindsatsen.

Link til *Natur og Friluftsliv*: https://www.svendborg.dk/sites/default/files/PDF/natur_friluftsliv_vedtaget_enkelt_190603.pdf

Hvad giver undersøgelsen svar på?

- Hvor i kommunen har vi de truede arter?
- Hvor i kommunen kan vi bedst gøre en indsats for at redde biodiversiteten?
- Hvordan kan vi lave mest natur for pengene?
- 18 projektidéer

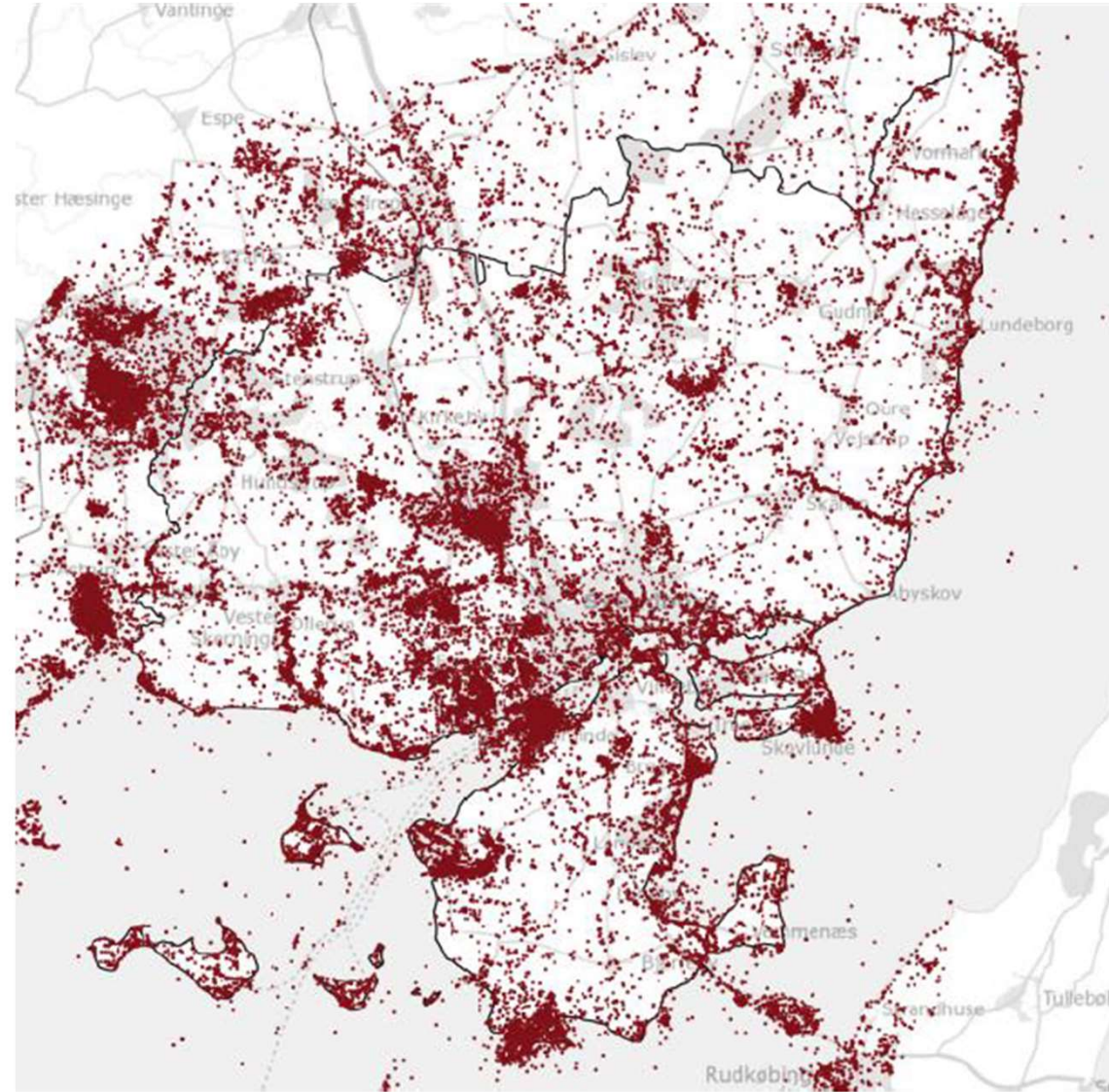
Principper for naturindsats – *Brandmandens Lov*:

Red det vigtigste først!:

1. Bevare værdifulde arealer med høj naturværdi (her målt med mængden af rødlistede arter).
2. Beskytte og forbedre arealer med potentielt høj naturværdi.
3. Genoprette og lave ny natur.

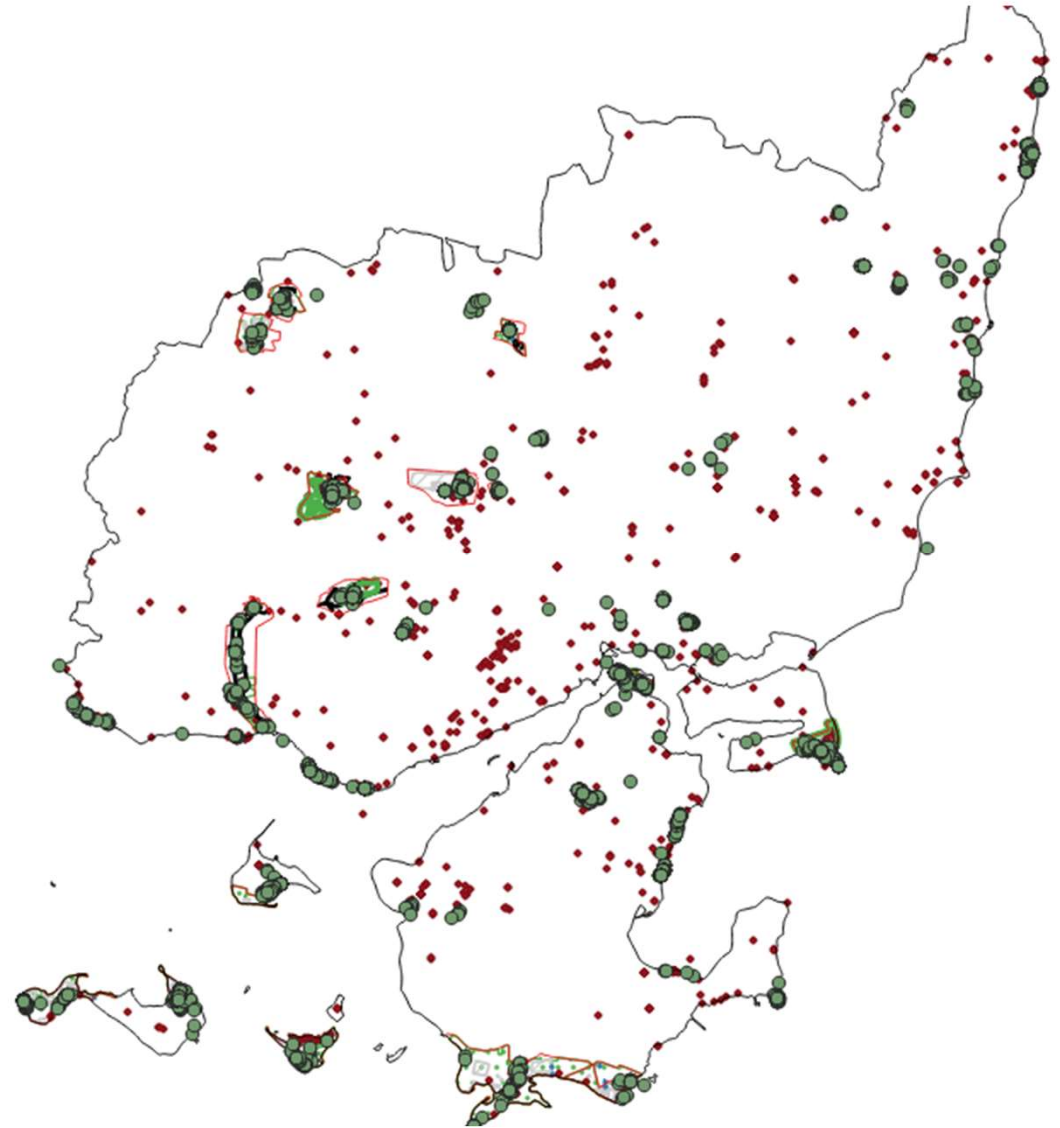
Data fra databaser

- Ca. 800.000 observationer af både sjældne (Rødlistede) og ikke-sjældne arter

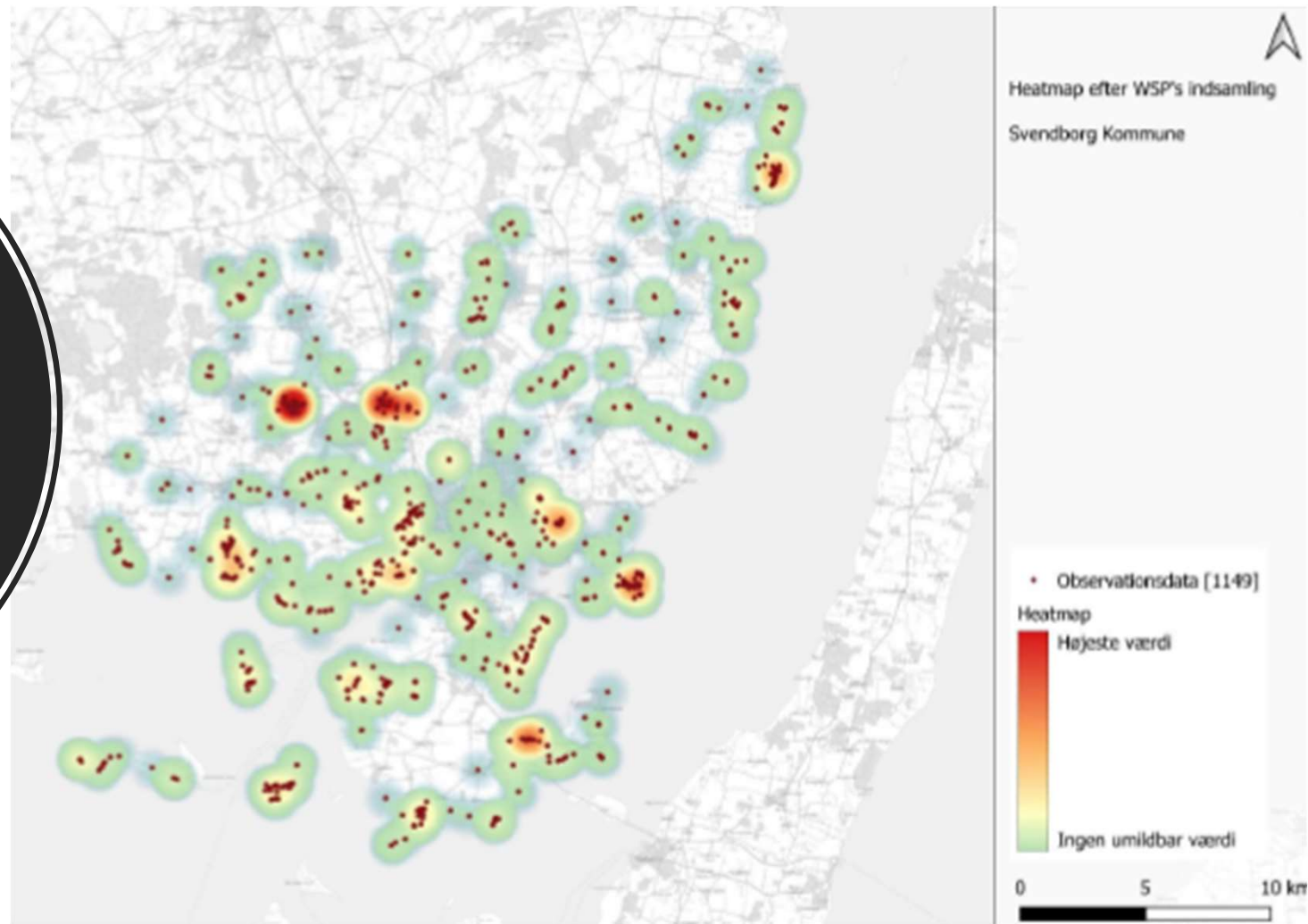
Grundlag for indsatskatalog

- Grønne prikker:
Feltundersøgelser fra
WSP 2022
- Røde prikker:
Data fra databaser

HEATMAP 1.149 datapunkter

WSP fandt mange truede og sjældne arter

I alt 42 arter af rødlistede arter

- 6 arter af bier
- 11 arter af biller
- 5 arter af svampe
- 2 arter af græshopper + 2 der endnu ikke var rødlistevurderede
- 2 arter af padder
- 1 art krybdyr
- 2 arter af dagsommerfugle
- 1 art af natsommerfugl
- 1 art af tovinger (en rovflue)
- 2 arter af næbmundede insekter (tæger)
- 1 art af edderkop
- 8 arter af karplanter

WSP fandt mange truede og sjældne arter

Meget sjældne insekter:

- Rødbenet lynggræshoppe på Thurø Rev – arten var ellers kun kendt fra Romsø.
- Urskovssmælder på Thurø Rev, som ny for Fyn
- Vægmaskebi på Drejø Klint – arten er tidligere kun kendt fra 2 lokaliteter efter 2000
- Matsort kvikløber, som er fundet på færre end 10 lokaliteter efter 1960
- Sydlig sivgræshoppe på dens tredje danske lokalitet

Rødbenet Lynggræshoppe

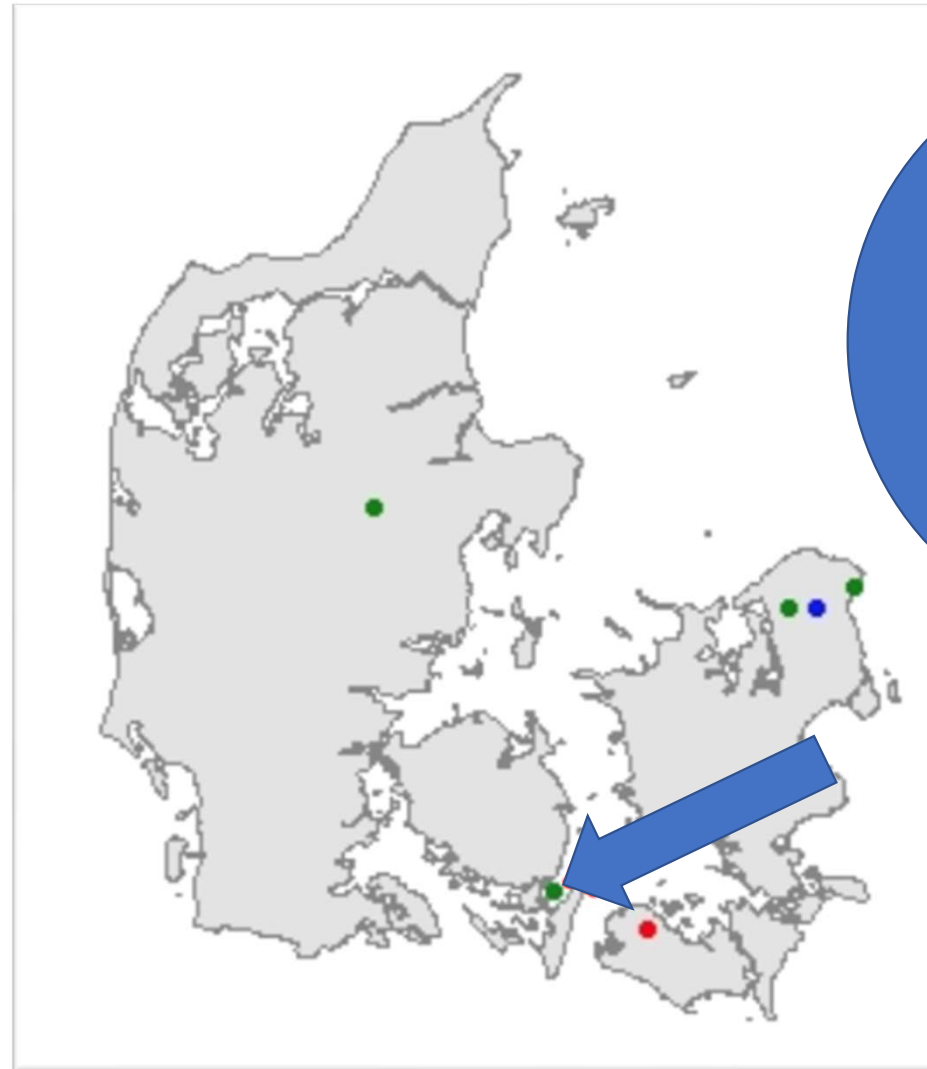

Antal
Lokaliteter i
Danmark =
3

Kilde: Naturbasen.dk

Urskovssmælder

Antal lokaliteter i Danmark = 6
Forekomster:

- Efter 2013
- Før 2013
- Før og efter 2013

Kilde: Naturbasen.dk

SVENDBORG KOMMUNE

**KORTLÆGNING AF BIODIVERSITET OG
FORSLAG TIL INDSATSER
INDSATSER**

30-01-2023

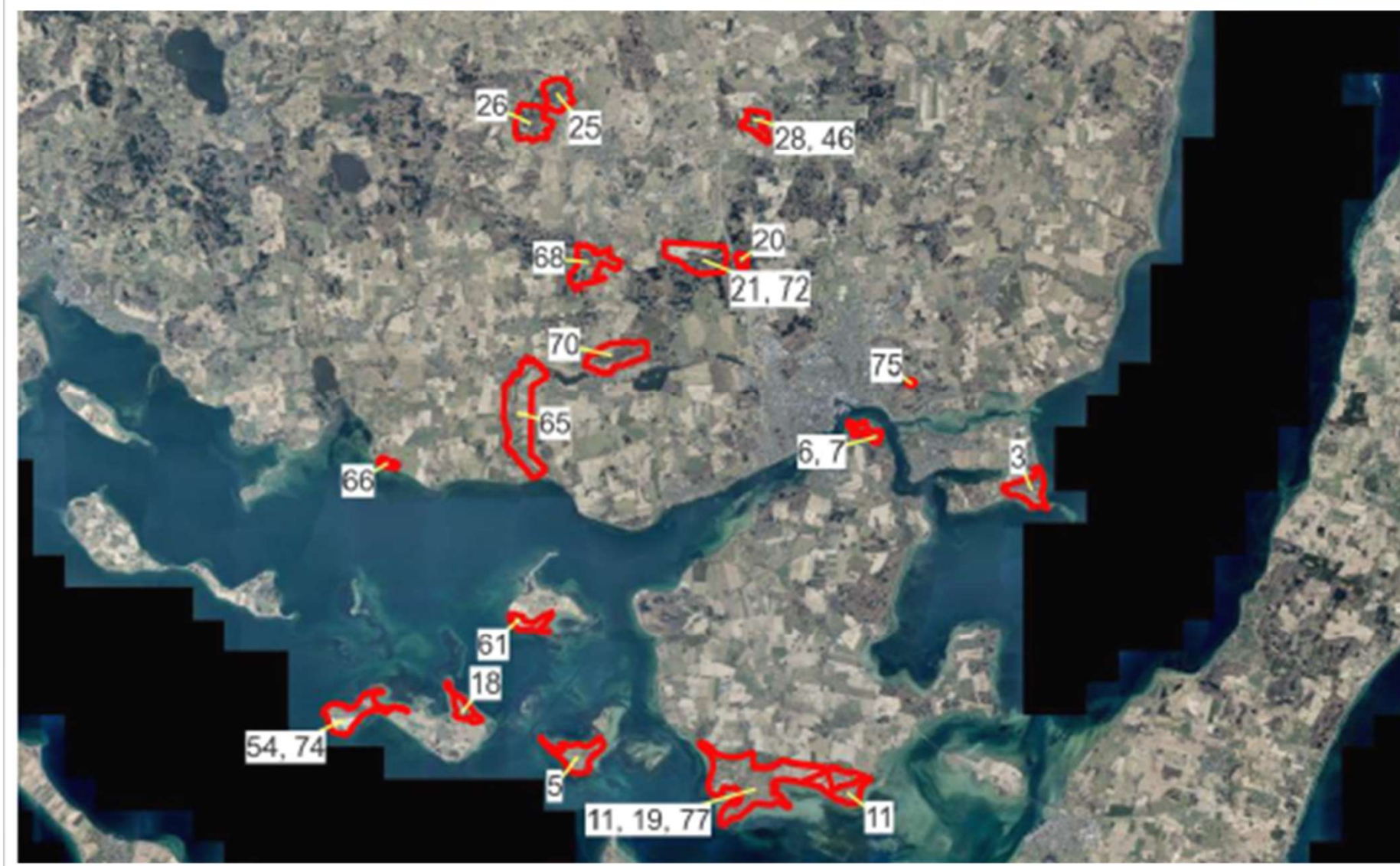

wsp

Indsatskatalog

- 18 forslag til projekter
- Store projekter
- Private og offentlige arealer
- Projektideer → detailprojekteres
- Team Natur anbefaler projekter i forbindelse med revision af Natur- og Friluftspan

Placering og nummerering af de 18 indsatsområder i Svendborg Kommune

Projektidéer:

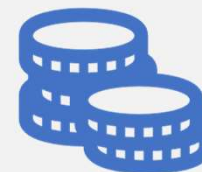
Projektområde	Prioritering	Projektkategori	Projektområde	Økonomi
Thurø Rev og Østerskov	Vigtig	Nem/svær	83 ha	1 - 6 mio.
Hjortø	Vigtig	Svær	85 ha	1,5 - 6 mio.
Vindebyøre (Skansen)	Vigtig	Nem	30,5 ha	350.000 - 1 mio.
Naturpark Syd-Tåsinge (Monnet)	Vigtig	Svær	480 ha	2,7 - 35 mio.
Ravnebjerg Skov	Vigtig	Nem	8 ha	50.000
Kirkebyskovene/Hedekov (Sellebjerg)	Vigtig	Nem	150 ha	150.000 - ?
Høje Dong	Vigtig	Nem	45 ha	170 - 460.000
Drejø Vest	Vigtig	Svær	110 ha	3 - 7 mio.
Rødme Svinehaver	Vigtig	Middel	105 ha	460.000 - 3,5 mio.
Grusgrav v. Stevneskov (Svendborg By)	Middel	Nem	3,5 ha	100.000
Stjovl Knude	Middel	Middel	80 ha	800.000 - 5 mio.
Gammellung	Middel	Nem	72 ha	350 - 1,5 mio.
Dynden	Middel	Middel	100 ha	600.000
Høllehoved, Drejø	Middel	Nem	41 ha	400 - 480.000
Skarø Syd	Middel	Middel	40 ha	575.000 - 5,5 mio.
Syltemade Ådal	Middel	Svær	100 ha	750.000 - 3 mio.
Vandhuller ved Langemark	Middel	Nem	12 ha	100 - 300.000
Åmosen	Middel	Nem	123 ha	1,5 - 4,5 mio.

Prosjektidéer

**Prosjektområder fra
3,5 hektar til 480 hektar**

**Prosjektøkonomi fra
10.000 kr. til 35 millioner kr.**

Opbygning af indsatskatalog

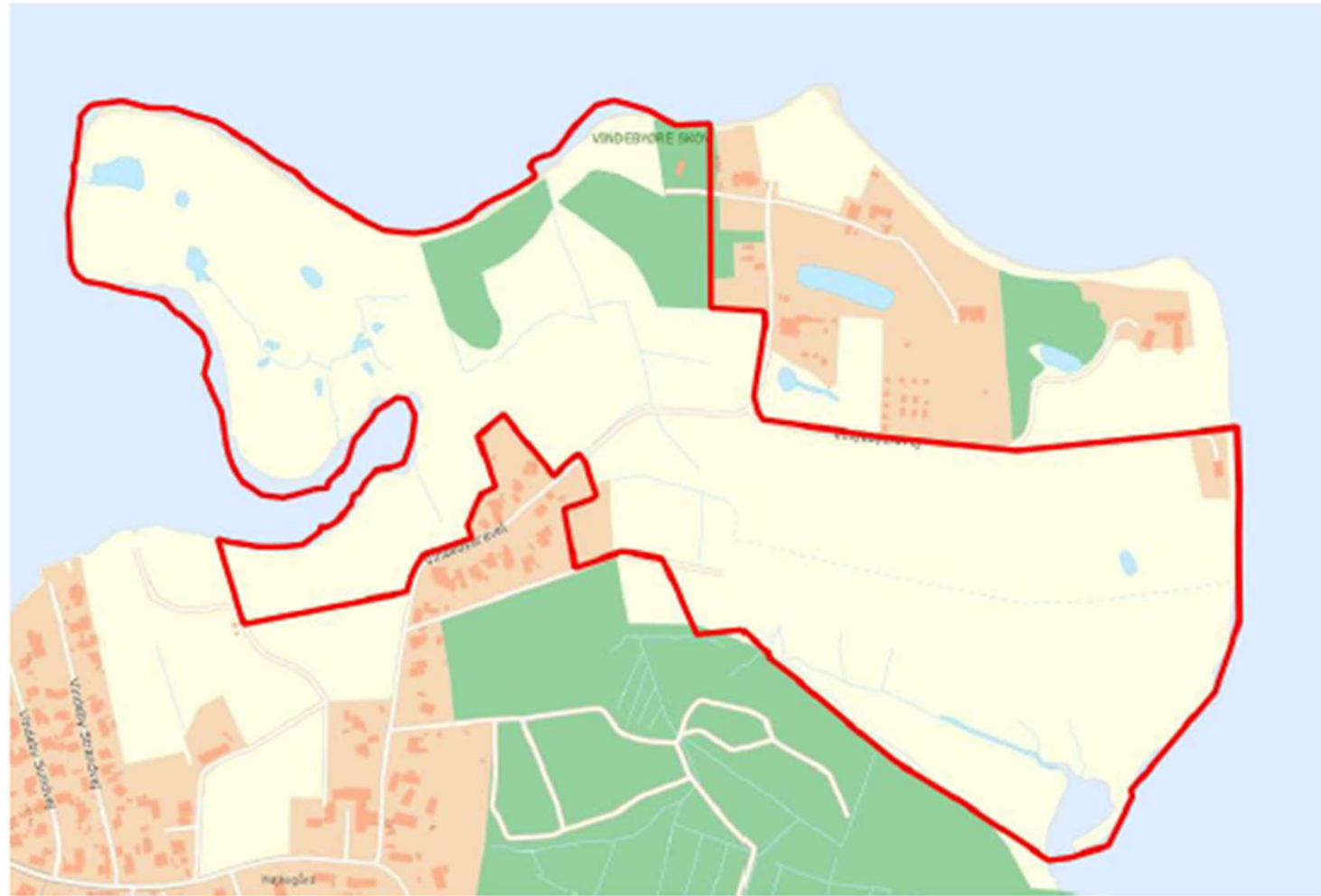
- Kort over projektområde
- Opsummering
- Primære arter og naturtyper i fokus
- Øvrige fokusarter og naturtyper
- Prioritering (lav, mellem og høj)
- Projekt-kategori (nem, mellem og svær)
- Begrundelse for prioritering
- Primære tiltag og sigte
- Primære tiltag – Økonomi
- Sekundære tiltag og sigte
- Sekundære tiltag – Økonomi
- Særlige opmærksomhedspunkter
- Biodiversitets-synergier

Eksempler på foreslåede indsatser i projektområderne

- Etablering af naturlig hydrologi – f.eks. fjernelse af grøfter, dræn eller diger
- Etablering af naturlig dynamik – f.eks. fjernelse af diger eller lign.
- Sammenbinding til større mere robuste arealer
- Øget naturareal
- Græsning med store dyr, helårsgræsning
- Sikring af gamle truede mikrohabitater f.eks. gamle træer
- Opkøb af arealer, engangskompensation
- Aftaler om udtagning til natur
- Udlægning til urørt skov
- Rydning
- Etablering af nye habitater f.eks. vandhuller.

Eksempel på
prosjektforslag:

Skansen,
Vindebyøre

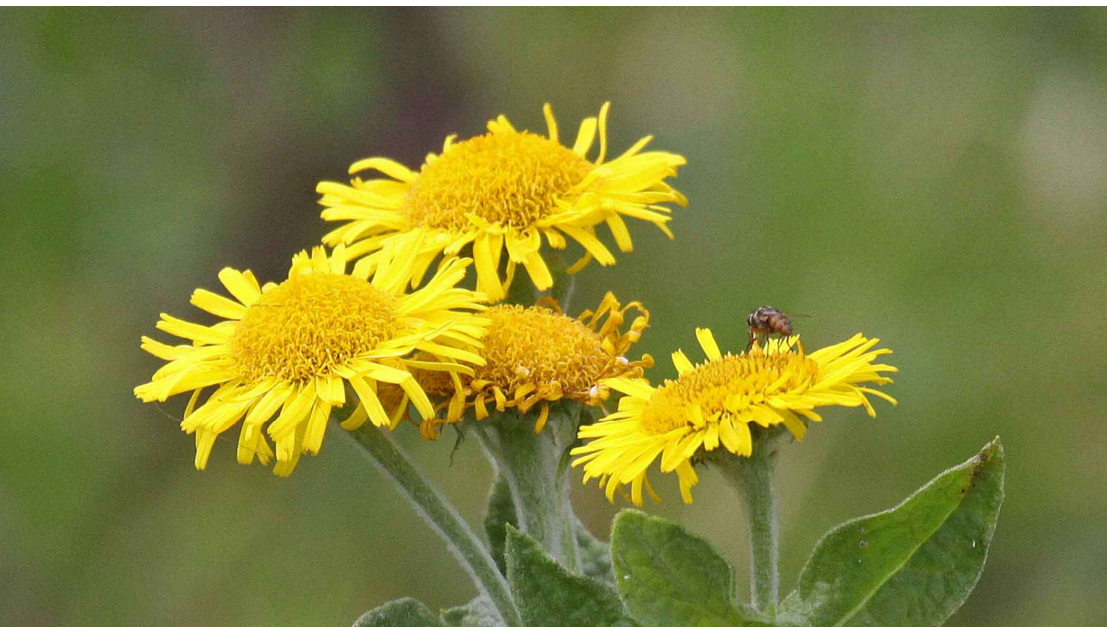
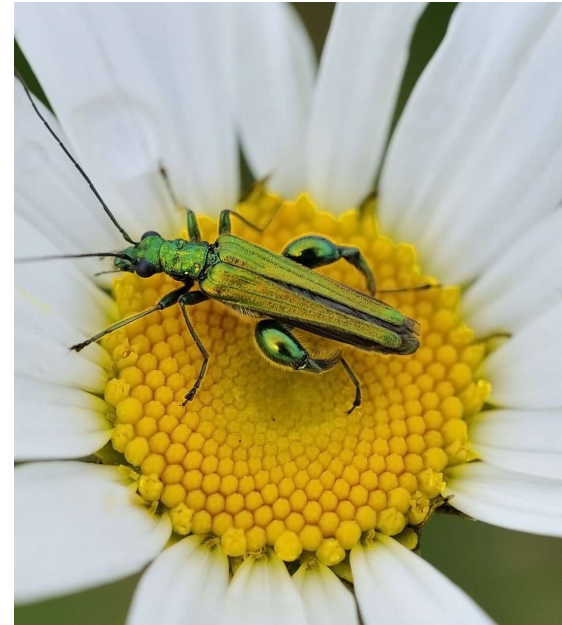

Oversikt over projektområde id: 06, 07 – Skansen Vindebyøre vist med rød streg

Skansen

- Område beliggende på den nordligste del af Tåsinge ud mod Svendborgsund.
- Forslag om at hegne 32 ha – heraf er ca. ½ kommunalt ejet.
- Projektøkonomi på 300 - 500.000 kr.

SKANSEN

Naturtyper:

- Strandeng og overdrev

Arter:

- Stor Gødningsrovflue
- Samel
- Nikkende Limurt
- Tyklårssolbille
- Strand-Loppeurt

Den røde streg:
Overordnede
projektområde.

Den gule streg:
Mulig fremtidig
hegnslinje

- Grøfter bør lukkes i forbindelse med realisering af projektet.
- Det vil sikre en mere naturlig hydrologi for arter knyttet til våde egne.
- Eventuelle skjulte dræn i tidligere dyrkede områder bør lukkes.

- For at sikre adgang til området for befolkningen i Svendborg og omegn:
- Etableres to færister, hvor hegnet krydser Vindebyørevej.
- Etableres bedre parkeringsforhold og låger.

Den videre proces:

- Anbefalingerne fra WSP's undersøgelse indgår som en del af den kommende revision af *Natur- og Friluftsplanen*.

Tidsplan

Marts 2023:

Resultaterne af den afsluttede biodiversitetsundersøgelse forelægges Teknik- og Miljøudvalget.

September 2023:

Forslag til proces for revision af *Natur og Friluftsliv* forelægges Teknik- og Miljøudvalget.

Marts 2024:

Forslag til revideret *Natur og Friluftsliv* forelægges Teknik- og Miljøudvalget samt Kommunalbestyrelsen til godkendelse.

KORTLÆGNING AF BIODIVERSITET OG FORSLAG TIL INDSATSER

Rapport fra WSP

Præsentation af biolog Nicolai W. Schmith, Team Natur
Det Grønne Råd februar 2023